

Předseda Nejvyššího správního soudu v souladu s § 21 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění zákona č. 192/2003 Sb. (dále jen „zákon č. 150/2002 Sb.“), po projednání v plénu Nejvyššího správního soudu dne 8. září 2003 vydává

Jednací řád Nejvyššího správního soudu

Část první

Vnitřní organizace Nejvyššího správního soudu

§ 1

- (1) Nejvyšší správní soud (dále jen „soud“) se skládá z úseku výkonu soudnictví a ostatních útvarů. Podrobnosti organizace výkonu soudnictví stanoví rozvrh práce, podrobnější uspořádání ostatních útvarů soudu stanoví organizační řád.
- (2) Soudnictví vykonávají předseda soudu, místopředseda soudu, předsedové senátů a další soudci, včetně soudců dočasně přidělených k soudu.
- (3) Soudci tvoří senáty, rozšířené senáty, kolegia a plénum soudu. Složení senátů a rozšířených senátů je stanoveno rozvrhem práce.
- (4) Soudci jmenovaní předsedou soudu rovněž vykonávají soudnictví jako členové nebo náhradníci členů zvláštního senátu, rozhodujícího podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů (dále jen „zákon č. 131/2002 Sb.“).

§ 2

Úsek výkonu soudnictví

- (1) Úsek výkonu soudnictví se v rámci jednotlivých kolegií člení na soudní oddělení, vytvářené rozvrhem práce podle jednotlivých senátů, a na oddělení evidence judikatury.
- (2) Odborné práce a přípravu podkladů pro rozhodnutí vykonávají v rámci soudních oddělení v souladu s pokyny soudce samostatně asistenti soudců.
- (3) Administrativní a jiné kancelářské práce pro každé soudní oddělení provádí podle pokynů předsedy a členů senátu soudní kancelář. Práci soudní kanceláře organizuje a kontroluje vedoucí soudní kanceláře.
- (4) Chod soudních kanceláří řídí a kontroluje ředitel soudních kanceláří.
- (5) Oddělení evidence judikatury spravuje vnitřní evidenci judikatury a vykonává činnosti s tím související; podílí se též na vydávání Sbírký rozhodnutí Nejvyššího správního soudu (dále jen „Sbírka rozhodnutí“).

§ 3

Předseda soudu

- (1) Předseda soudu vykonává soudnictví tím, že předsedá nebo zasedá v senátě podle rozvrhu práce.

- (2) Předseda soudu organizuje výkon soudnictví tím, že
- a) navrhuje plénu počet kolegií, jejich zřizování a slučování,
 - b) jmenuje a odvolává předsedy kolegií,
 - c) jmenuje předsedy senátů,
 - d) na návrh soudce, o jehož asistenta se jedná, jmenuje a odvolává asistenty soudců,
 - e) zprošťuje soudce a asistenty soudců povinnosti zachovávat mlčenlivost o věcech, o kterých se dozvěděli v souvislosti s výkonem své funkce; ve stejném rozsahu zprošťuje povinnosti zachovávat mlčenlivost soudce vykonávající soudnictví ve zvláštním senátu rozhodujícím podle zákona č. 131/2002 Sb.,
 - f) po projednání v plénu vydává jednacím řád soudu,
 - g) vydává rozvrh práce a jeho změny, činí operativní opatření v rámci rozvrhu práce v průběhu roku a zajišťuje jeho uveřejnění,
 - h) vydává organizační řád, kancelářský řád a jiné vnitřní předpisy,
 - i) určuje podle rozvrhu práce jiného soudce nebo jiný senát na místo soudce vyloučeného z projednávání a rozhodnutí věci z důvodů podjatosti,
 - j) žádá o svolání Soudcovské rady, účastní se jejího zasedání, předkládá jí návrhy a vyjadřuje se k projednávaným otázkám,
 - k) svolává shromáždění soudců a předsedá jeho jednání,
- (3) Předseda soudu plní funkci kárného žalobce podle zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců a státních zástupců, ve znění zákona č. 151/2002 Sb. a zákona č. 192/2003 Sb. (dále jen „zákon č. 7/2002 Sb.“).
- (4) Předseda soudu v souvislosti s působením soudu v zájmu zajištění jednoty a zákonnosti rozhodování
- a) navrhuje plénu zaujetí stanoviska za účelem sjednocení rozhodování soudů jednajících a rozhodujících ve správním soudnictví,
 - b) svolává zasedání pléna, určuje program a řídí průběh jeho jednání,
 - c) uveřejňuje stanoviska a zásadní usnesení ve Sbírce rozhodnutí; zásadní usnesení zasílá příslušným orgánům.
- (5) Předseda soudu řídí vydávání Sbírky rozhodnutí.

§ 4

Místopředseda soudu

- (1) Místopředseda soudu vykonává soudnictví tím, že předsedá nebo zasedá v senátě podle rozvrhu práce.
- (2) Místopředseda soudu se podílí na organizaci výkonu soudnictví a státní správy soudu v rozsahu určeném předsedou soudu.
- (3) Místopředseda soudu zastupuje předsedu soudu v době jeho nepřítomnosti.
- (4) Místopředseda soudu řídí z pověření předsedy soudu oddělení evidence judikatury a na základě zjištěných poznatků o stavu judikatury dává podněty předsedovi soudu k dalšímu postupu.

§ 5

Zastupování

V případě nepřítomnosti předsedy soudu i místopředsedy soudu zastupuje předsedu soudu předseda kolegia pověřený předsedou soudu; není-li ho, zastupuje předsedu soudu služebně nejstarší přítomný předseda senátu, případně soudce. Zastupující soudci však nejsou oprávněni vykonávat pravomoc vyhrazenou v zákoně č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, ve znění zákona č. 151/2002 Sb., zákona č. 228/2002 Sb., nálezů Ústavního soudu č. 349/2002 Sb., a zákona č. 192/2003 Sb. (dále jen „zákon č. 6/2002 Sb.“), v zákoně č. 7/2002 Sb. a v zákoně č. 150/2002 Sb. výlučně předsedovi soudu a v jeho nepřítomnosti místopředsedovi soudu.

Senáty

§ 6

- (1) Soud rozhoduje v tříčlenných senátech složených z předsedy senátu a dvou soudců, v sedmičlenných senátech složených z předsedy a šesti soudců a v rozšířeném sedmičlenném a devítičlenném senátu složeném z předsedy senátu a šesti soudců, respektive předsedy senátu a osmi soudců.
- (2) Soud rozhoduje v senátech složených z předsedy senátu a šesti soudců:
 - a) v řízení ve věcech volebních
 1. o neplatnosti volby kandidáta ve volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky (§ 87 odst. 1 a § 88 odst. 2 zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění zákona č. 204/2000 Sb. a zákona č. 230/2002 Sb.; dále jen „zákon č. 247/1995 Sb.“),
 2. o neplatnosti hlasování, neplatnosti voleb a o neplatnosti volby kandidáta ve volbách do Senátu (§ 87 odst. 2 a § 88 odst. 2 zákona č. 247/1995 Sb.),
 3. o přezkumu rozhodnutí o odmítnutí kandidátní listiny, rozhodnutí o škrtnutí kandidáta na kandidátní listině a rozhodnutí o registraci kandidátní listiny ve volbách do Evropského parlamentu (§ 56 a § 58 odst. 1 zákona č. 62/2003 Sb., o volbách do Evropského parlamentu a o změně některých zákonů; dále jen „zákon č. 62/2003 Sb.“),
 4. o neplatnosti volby kandidáta ve volbách do Evropského parlamentu (§ 57 a § 58 odst. 1 zákona č. 62/2003 Sb.),
 - b) ve věcech politických stran a politických hnutí o rozpuštění politické strany nebo politického hnutí, pozastavení nebo znovuoobnovení jejich činnosti podle § 14 a § 15 zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a politických hnutích, ve znění zákona č. 68/1993 Sb., zákona č. 117/1994 Sb., zákona č. 296/1995 Sb., zákona č. 322/1996 Sb. a zákona č. 151/2002 Sb.

§ 7

- (1) Předseda senátu v souladu s rozvrhem práce organizuje a řídí činnost senátu; dbá přitom o rovnoměrné pracovní zatížení všech členů senátu.
- (2) Je-li v senátě více soudců ve funkci předsedy senátu, organizuje a řídí činnost senátu ten předseda senátu, o kterém to stanoví rozvrh práce; zastupuje jej předseda senátu uvedený v rozvrhu práce na druhém místě.
- (3) Soudce, jemuž je věc v souladu s rozvrhem práce přidělena (dále jen „soudce zpravodaj“), odpovídá za plynulost řízení a včasné rozhodnutí či jiné opatření ve věci.
- (4) Soudce zpravodaj vyhotoví návrh rozhodnutí; po vynesení rozhodnutí jej rovněž písemně vyhotoví.
- (5) Nemůže-li soudce zpravodaj pro nemoc či z jiných vážných důvodů písemně vyhotovit rozhodnutí, určí předseda senátu jiného člena senátu, který rozhodnutí písemně vyhotoví, pokud rozhodnutí nevyhotoví sám. Týká-li se překážka bránící ve vyhotovení rozhodnutí předsedy senátu, určí předseda soudu, který z ostatních členů senátu rozhodnutí vyhotoví.

Rozšířené senáty

§ 8

- (1) Soud rozhoduje a činí jiné úkony v sedmičlenných a devítičlenných rozšířených senátech.
- (2) Soud rozhoduje a činí jiné úkony v sedmičlenných rozšířených senátech:
 - a) je-li mu věc postoupena tříčlenným senátem v případě, že tento senát při svém rozhodování dospěl k právnímu názoru, který je odlišný od právního názoru již vyjádřeného v rozhodnutí soudu,
 - b) je-li mu věc předložena tříčlenným senátem k přijetí zásadního usnesení.
- (3) Soud rozhoduje a činí jiné úkony v devítičlenných rozšířených senátech:
 - a) je-li mu věc postoupena sedmičlenným senátem v případě, že tento senát při svém rozhodování dospěl k právnímu názoru, který je odlišný od právního názoru již vyjádřeného v rozhodnutí soudu,
 - b) je-li mu věc předložena sedmičlenným senátem k přijetí zásadního usnesení.
- (4) Rozšířené senáty zasedají též v případech, kdy jsou jim předsedou soudu předloženy k posouzení jiné právní otázky.

§ 9

- (1) Předseda rozšířeného senátu v souladu s rozvrhem práce organizuje a řídí činnost rozšířeného senátu; dbá přitom o rovnoměrné pracovní zatížení všech členů senátu. Je-li členem rozšířeného senátu soudce, který byl soudcem zpravodajem v senátě původně rozhodujícím, je zpravidla soudcem zpravodajem i v rozšířeném senátě.
- (2) Nemůže-li se člen rozšířeného senátu zúčastnit projednávání a rozhodování věci z důvodů nepřítomnosti, vyloučení anebo z jiných důvodů stanovených zákonem, zastupuje jej soudce určený rozvrhem práce.

§ 10

Kolegia

- (1) Kolegia jsou sborovými orgány, jejichž hlavním posláním je zajišťování jednoty a zákonnosti rozhodování soudů ve správním soudnictví a správních orgánů, a to především součinností při výběru rozhodnutí soudu a krajských soudů k uveřejnění ve Sbírce rozhodnutí a zaujímáním stanovisek.
- (2) Počet, označení, složení a obsah činnosti kolegií odpovídá skladbě převažujících soudních agend určitého druhu tak, aby byla zajištěna specializace při plnění jejich funkcí.
- (3) Členy kolegia jsou soudci zařazení rozvrhem práce do některého senátu kolegia. Soudce může být členem pouze jednoho kolegia.
- (4) Kolegia při zajišťování jednoty a zákonnosti rozhodování zejména:
 - a) sledují a vyhodnocují pravomocná rozhodnutí krajských soudů,
 - b) zaujímají stanoviska k rozhodovací činnosti krajských soudů ve věcech určitého druhu.
- (5) Předseda kolegia zejména
 - a) organizuje a řídí činnost kolegia,
 - b) vyrozumívá předsedu soudu a místopředsedu soudu o jednání kolegia,
 - c) podílí se na zajišťování jednoty a zákonnosti rozhodování krajských soudů,
 - d) podává kolegiu návrh na zaujetí stanoviska,
 - e) podává předsedovi soudu podněty k návrhu na zaujetí stanoviska plénem,
 - f) zabezpečuje písemné vyhotovení zaujatého stanoviska přijatého kolegiem, toto vyhotovení podepisuje a zajišťuje doručení opisu stanoviska redakční radě Sbírky rozhodnutí a jeho předložení oddělení evidence judikatury,
 - g) podílí se na vypracování návrhu rozvrhu práce.
- (6) Předsedu kolegia zastupuje rozvrhem práce určený zástupce a není-li to možné, předsedou kolegia určený předseda senátu téhož kolegia.

§ 11

Plénium soudu

- (1) Plénium soudu se skládá z předsedy soudu, místopředsedy soudu, předsedů kolegií, předsedů senátů a ostatních soudců, a to včetně soudců dočasně přidělených k soudu.
- (2) Plénium soudu zejména:
 - a) zaujímá stanoviska k rozhodovací činnosti soudů ve věcech určitého druhu postupem stanoveným v části třetí hlavě třetí,
 - b) rozhoduje o tom, která rozhodnutí soudu a krajských soudů budou uveřejněna ve Sbírce rozhodnutí,
 - c) projednává jednací řád a jeho změny,
 - d) na návrh předsedy soudu rozhoduje o počtu kolegií, jejich zřizování, slučování a obsahu jejich činnosti.

§ 12

Soudcovská rada

- (1) Soudcovská rada je poradním orgánem předsedy soudu. Skládá se z pěti členů volených shromážděním soudců podle volebního řádu. Soudcovská rada vykonává působnost podle zákona č. 150/2002 Sb., zákona č. 6/2002 Sb., zákona č. 7/2002 Sb. a plní další úkoly, stanoví-li tak zvláštní právní předpisy.
- (2) Zásadními otázkami státní správy soudů, k nimž se Soudcovská rada vyjadřuje, jsou zejména:
 - a) významné investiční akce,
 - b) rozsáhlé změny týkající se uspořádání pracovního prostředí soudu,
 - c) hospodaření soudu, především otázky rozpočtu a použití finančních prostředků v něm obsažených.

Část druhá Výkon soudnictví

Hlava první Příprava jednání

§ 13

- (1) Po zahájení řízení soudce zpravodaj především zkoumá, zda jsou splněny podmínky řízení a zda byly odstraněny případné vady návrhu na zahájení řízení.
- (2) Jednání se připraví tak, aby bylo možné věc rozhodnout zpravidla při prvním jednání. Za tím účelem předseda senátu, popřípadě z jeho pověření soudce zpravodaj:
 - a) dbá o odstranění vad podání,
 - b) poskytne účastníkům řízení potřebná poučení a výzvy,
 - c) zajistí, aby bylo možno při jednání provést potřebné důkazy, a jestliže je to účelné, může provést důkaz prostřednictvím dožádaného soudu,
 - d) činí jiná vhodná opatření.
- (3) Úkony při přípravě jednání podle odstavce 2 mohou být pověřeni též asistenti soudců.
- (4) Tam, kde se v této části hovoří o senátu a předsedovi senátu, rozumí se tím též rozšířený senát a předseda rozšířeného senátu.

Hlava druhá Rozhodování věcí s nařízením jednání

§ 14

- (1) V řízení o kasační stížnosti nařídí soud jednání, považuje-li to za vhodné nebo provádí-li dokazování.

- (2) Podle ustanovení této hlavy soud přiměřeně postupuje též nařídí-li jednání v řízení o věcech volebních, v řízení ve věcech politických stran a politických hnutí, v řízení o kompetenčních žalobách a v řízení o obnově řízení ve věcech politických stran a politických hnutí.

§ 15

Seznam projednávaných věcí

Seznam věcí, v nichž je nařízeno jednání nebo v nichž bude vyhlášen rozsudek podle § 49 odst. 10 zákona č. 150/2002 Sb., společně s termíny těchto jednání a termíny určenými pro vyhlášení rozsudku, se s předstihem uveřejňuje na internetových stránkách soudu.

§ 16

Postup před zahájením jednání

- (1) Před zahájením jednání oznámí zapisovatel přede dveřmi jednací síně věc, kterou bude soud projednávat.
- (2) Zapisovatel provede předběžné zjištění, zda se dostavily osoby, které byly předvolány, a s výjimkou svědků je vyzve ke vstupu do jednací síně. Svědka vyzve zapisovatel ke vstupu do jednací síně až tehdy, kdy má být proveden důkaz jeho výsledkem.
- (3) K úkonům podle odstavců 1 a 2 lze použít i vhodné technické zařízení.
- (4) Do jednací síně se vstupuje s nepokrytou hlavou; to se nevztahuje na příslušníky ozbrojených sborů ve službě a na ženy.
- (5) Nemá-li jednací síň poradní místnost, je nepřípustné, aby se v jednací síni před zahájením jednání zdržoval někdo další než soudní osoby.

Jednání

§ 17

- (1) Předseda senátu zahajuje, řídí a končí jednání, uděluje a odnímá slovo, provádí dokazování, činí vhodná opatření, aby zajistil splnění účelu jednání, a vyhláší rozhodnutí. Dbá přitom, aby jednání probíhalo důstojně a nerušeně a aby věc mohla být úplně, spravedlivě a bez průtahů projednána.
- (2) Předseda senátu může pověřit členy senátu prováděním jednotlivých úkonů při dokazování.
- (3) Uskutečňovat obrazové nebo zvukové přenosy a pořizovat obrazové záznamy v průběhu soudního jednání lze jen s předchozím souhlasem předsedy senátu. S vědomím předsedy senátu lze pořizovat zvukové záznamy; kdyby způsob jejich provádění mohl narušit průběh nebo důstojnost jednání, může předseda senátu jejich pořizování zakázat.

§ 18

Senáty a rozšířené senáty jsou způsobilé jednat, jsou-li přítomni všichni jejich členové.

§ 19

- (1) Jednání jsou veřejná.
- (2) Je-li před začátkem jednání rozhodnuto o vyloučení veřejnosti z jednání, je rozhodnutí o vyloučení veřejnosti vyvěšeno u vstupu do jednací síně zároveň se zákazem vstupu nepovolaným osobám. Obdobně se postupuje, je-li veřejnost vyloučena v průběhu jednání.
- (3) Jestliže lze očekávat o projednání některé věci větší zájem, učiní předseda senátu za součinnosti správy soudu opatření k důstojnému průběhu jednání. Zejména nařídí projednání věci do vhodné jednací síně s přihlédnutím k rozsahu předpokládaného zájmu i možnostem soudu.

§ 20

- (1) Předseda senátu dbá o to, aby při příchodu nebo odchodu senátu osoby přítomné v jednací síni povstaly. Jestliže není k dispozici poradní síň, musí být soudní osoby v úředním oděvu a na svých místech již při vyvolání věci.
- (2) K senátu se mluví jen vestoje. Předseda senátu však může dovolit osobám, jejichž věk nebo zdravotní stav to odůvodňuje, aby při přednesech a výpovědích seděly.
- (3) Vestoje vyslechnou všichni přítomní, včetně soudních osob, vyhlášení výroku rozsudku. Jinak během jednání sedí všichni přítomní, včetně soudních osob, na svých místech.
- (4) Slovní projevy soudců i ostatních osob, kterým bylo uděleno slovo, musí být hlasité a srozumitelné.
- (5) Osoby přítomné v jednací síni jsou povinny zdržet se všeho, co by mohlo narušit průběh soudního jednání, zejména projevování souhlasu nebo nesouhlasu s průběhem jednání, s výpověďmi osob a s vyhlášenými rozhodnutími.
- (6) Kouření nebo požívání jídel a nápojů v jednací síni je v průběhu jednání zakázáno.

§ 21

- (1) V jednací síni se všem, s výjimkou osob mladších patnácti roků, vykává.
- (2) Soudní osoby i ostatní přítomné osoby se vzájemně oslovují „pane - paní - slečno” s připojením funkce či procesního postavení, ve kterém oslovený vystupuje, nebo jeho akademického titulu. Pouze osoby mladší patnácti roků lze oslovit, jeví-li se to účelným pro překonání jejich ostychu, jen jménem.
- (3) V případě, že je nezbytné rozlišit osoby se stejným procesním postavením, lze oslovení podle předchozího odstavce doplnit i příjmením konkrétní osoby.

§ 22

- (1) Po zahájení jednání předseda senátu umožní navrhovateli, aby přednesl návrh ve věci, nebo sdělil jeho podstatný obsah a ostatním účastníkům řízení, aby přednesli nebo sdělili obsah podaných písemných vyjádření ve věci; podání nepřítomných účastníků předseda senátu přečte nebo sdělí jejich obsah. Účastníku řízení, který dosud neučinil písemné podání, umožní předseda senátu, aby se k věci vyjádřil. Je-li to potřebné, předseda senátu účastníku též umožní, aby svá tvrzení doplnil a aby označil důkazní prostředky k jejich prokázání.
- (2) Po provedení úkonů podle odstavce 1 předseda senátu nebo z jeho pověření soudce zpravodaj sdělí zprávu o stavu věci.
- (3) Nestanoví-li zákon jinak, určuje další průběh jednání předseda senátu podle okolností případu.
- (4) Klást otázky nebo vyjadřovat se k projednávané věci je dovoleno jen se souhlasem nebo na výzvu předsedy senátu. Požádá-li o udělení slova osoba zúčastněná na řízení, předseda senátu jí slovo udělí.
- (5) Účastníkům a jejich zástupcům je třeba umožnit, aby se v průběhu soudního jednání navzájem poradili o svých stanoviscích a návrzích. Za tímto účelem může předseda senátu jednání na přiměřenou dobu přerušit.

Porada a hlasování

§ 23

- (1) Po vyslechnutí konečných návrhů stran se senát před vyhlášením rozhodnutí odebere k poradě v poradní místnosti. Není-li k dispozici poradní místnost, uskuteční se porada senátu v jednací síni. Předseda senátu vyzve ostatní přítomné, aby jednací síň i se svými věcmi opustili.
- (2) Porada a hlasování senátu jsou neveřejné; při poradě a hlasování jsou přítomni jen členové senátu, kteří byli přítomni jednání, a zapisovatel.
- (3) Poradu řídí předseda senátu. Nejprve udělí slovo soudci zpravodaji, aby vylíčil věc, podal zprávu o stavu judikatury a přednesl návrh na rozhodnutí. Poté se k věci a k návrhu na rozhodnutí vyjádří ostatní členové senátu; mohou předložit i vlastní návrhy na rozhodnutí.

§ 24

- (1) Senáty jsou způsobilé se usnášet, jsou-li přítomni všichni jejich členové; usnáší se většinou hlasů.
- (2) Každý člen senátu je povinen hlasovat pro některý z návrhů na rozhodnutí, které byly předloženy před zahájením hlasování.
- (3) Při hlasování se postupuje tak, že každý člen senátu ústně sdělí, se kterým z předložených návrhů na rozhodnutí souhlasí. Hlasování řídí předseda senátu; mladší soudci hlasují před staršími, předseda senátu hlasuje poslední.
- (4) Nezíská-li žádný z návrhů většinu hlasů požadovanou odstavcem 1, hlasuje se znovu. Je-li toho třeba, návrhy se rozdělí v několik otázek; hlasování o jednom návrhu bude položeno za základ poradě a hlasování o návrzích dalších.

- (5) Způsobem uvedeným v odstavcích 2 až 4 se postupuje také při formulaci odůvodnění rozhodnutí.
- (6) O poradě a hlasování se sepisuje protokol.
- (7) Dospěje-li senát při poradě k právnímu názoru odlišnému od právního názoru již zastávaného soudem, postupuje se podle části třetí hlavy páté.

§ 25

Zapisovatel před návratem senátu z poradní místnosti do jednací síně zajistí, aby osoby přítomné jednání opět zaujaly svá místa v jednací síni. Konala-li se porada přímo v jednací síni, vyzve zapisovatel po skončení porady osoby přítomné jednání k návratu do jednací síně a k opětovnému zaujetí míst, případně se k výzvě využije vhodné technické zařízení.

§ 26

Vyhlášení a písemné vyhotovení rozhodnutí

- (1) Předseda senátu ústně a veřejně vyhlásí rozhodnutí učiněné při jednání, je-li při vyhlášení přítomen alespoň jeden účastník, osoba zúčastněná na řízení, jejich zástupci nebo veřejnost.
- (2) Před vyhlášením rozsudku vyzve předseda senátu přítomné, aby povstali. Sám vyhláší rozsudek až do konce výrokové části rovněž ve stoje, důstojným způsobem, plynule a hlasitě.
- (3) Po vyhlášení výrokové části rozsudku vyzve předseda senátu přítomné, aby usedli, a sám, rovněž vsedě, rozsudek odůvodní, poskytne účastníkům potřebná poučení.
- (4) Přiměřeně podle odstavců 2 a 3 se postupuje i při vyhlášení usnesení; celé usnesení se však vždy vyhláší vsedě.
- (5) Není-li možné vyhlásit rozhodnutí po skončení jednání, které mu předcházelo, oznámí předseda senátu účastníkům den, hodinu a místo vyhlášení, stanovené tak, aby se uskutečnilo nejpozději do jednoho měsíce, a jsou-li přítomni všichni účastníci, do deseti dnů po skončení tohoto jednání. Předseda senátu o vyhlášení rozsudku rovněž vyrozumí vhodným způsobem i osoby zúčastněné na řízení.
- (6) Po úplném vyčerpání obsahu jednání prohlásí předseda senátu jednání za skončené a vyzve přítomné, aby se vzdálili z jednací síně.
- (7) Jsou-li při vyhlášení rozhodnutí přítomny pouze soudní osoby, rozhodnutí se vyhlásí vyvěšením zkráceného písemného vyhotovení bez odůvodnění na úřední desce soudu po dobu čtrnácti dnů; den vyhlášení se na písemném vyhotovení poznamená. Předseda senátu rovněž zajistí, aby zkrácené písemné vyhotovení rozhodnutí bez odůvodnění bylo týž den bezprostředně po vyhlášení uveřejněno na internetových stránkách soudu, a to po stejnou dobu, po kterou je vyvěšeno na jeho úřední desce.

Hlava třetí

Rozhodování věci bez nařízení jednání

§ 27

Podle ustanovení této hlavy soud postupuje tehdy, není-li v souladu s § 14 nařízeno ve věci jednání.

§ 28

- (1) Rozhoduje-li soud bez jednání, prostuduje věc nejprve soudce zpravodaj; poté ji předloží k prostudování ostatním členům senátu.
- (2) Jakmile se s věcí seznámí všichni členové senátu, svolá předseda senátu poradu. Senát je způsobilý věc projednat, jsou-li přítomni všichni jeho členové.
- (3) Porady a hlasování se mohou účastnit pouze členové senátu a zapisovatel.
- (4) Poradu řídí předseda senátu. Nejprve udělí slovo soudci zpravodaji, aby podal zprávu o stavu věci, o stavu judikatury a přednesl návrh na rozhodnutí. Poté se k věci a k návrhu rozhodnutí vyjádří zbylí členové senátu, kteří mohou předložit i vlastní návrhy na rozhodnutí.
- (5) Senát je způsobilý se usnášet, jsou-li přítomni všichni jeho členové; usnáší se většinou hlasů.
- (6) Každý člen senátu je povinen hlasovat pro některý z návrhů na rozhodnutí, které byly předloženy před zahájením hlasování.
- (7) Při hlasování se postupuje tak, že každý člen senátu ústně sdělí, se kterým z předložených návrhů na rozhodnutí souhlasí. Hlasování řídí předseda senátu; mladší soudci hlasují před staršími, předseda senátu hlasuje poslední.
- (8) Nezáská-li žádný z návrhů většinu hlasů stanovenou v odstavci 5, hlasuje se znovu. Je-li toho třeba, rozdělí se návrhy v několik otázek; hlasování o jednom návrhu bude položeno za základ poradě a hlasování o návrzích dalších.
- (9) Způsobem uvedeným v odstavcích 6 až 8 se postupuje také při formulaci odůvodnění rozhodnutí.
- (10) O poradě a hlasování se sepisuje protokol.
- (11) Dospěje-li senát při poradě k právnímu názoru odlišnému od právního názoru již zastávaného soudem, postupuje se podle části třetí hlavy páté.

§ 29

Předseda senátu zajistí vyhlášení rozsudku vyvěšením zkráceného písemného vyhotovení bez odůvodnění na úřední desce soudu po dobu čtrnácti dnů; den vyhlášení se na písemném vyhotovení poznamená. Předseda senátu rovněž zajistí, aby zkrácené písemné vyhotovení rozhodnutí bez odůvodnění bylo zveřejněno na internetových stránkách soudu, a to po stejnou dobu, po kterou je vyvěšeno na jeho úřední desce.

Hlava čtvrtá

Některé úkony v řízení před soudem

§ 30

Přibrání tlumočníka

Ustanoví-li soud tlumočníka, může být tlumočnick zároveň zapisovatelem. Tato okolnost se poznamená v protokolu.

§ 31

Protokol o jednání

- (1) Protokol o jednání se diktuje hlasitě tak, aby přítomní jeho znění slyšeli. Předseda senátu může vyslychanému dovolit, aby svou výpověď do protokolu nadiktoval; obdobně se postupuje i v případě přednesů účastníků řízení, osob zúčastněných na řízení a jejich zástupců. Tato okolnost se zaznamená v protokolu.
- (2) Protokol se zapisuje v českém jazyce, a to i v případě, když vyslychaný vypovídá v jiném jazyce; záleží-li však na doslovném znění výpovědi toho, kdo nevypovídá v českém jazyce, zapíše zapisovatel nebo tlumočnick do protokolu příslušnou část výpovědi také v jazyku, jímž tato osoba vypovídá; tato okolnost se poznamená v protokolu. Takového postupu se použije zejména tehdy, je-li tlumočnick zároveň zapisovatelem.

§ 32

Protokol o hlasování

- (1) Není-li poradě a hlasování přítomen zapisovatel, sepiše a zalepí protokol o hlasování předseda senátu nebo jím pověřený člen senátu; v protokolu se vyznačí, kdo jej sepsal, a podepíše jej všichni členové senátu.
- (2) Protokol o hlasování se neseписuje, jde-li o jednoduchá rozhodnutí, na kterých se senát usnesl jednomyslně a kterým předcházela tichá porada pouze v jednacím síni bez přerušování jednání; v protokolu o jednání se v takovém případě poznamená, že usnesení bylo učiněno bez přerušování jednání.
- (3) Protokol o hlasování smí otevřít jen předseda nebo člen senátu, který rozhoduje o povolení obnovy řízení ve věci rozpuštění politické strany nebo politického hnutí, pozastavení nebo znovuoobnovení jejich činnosti. Po nahlédnutí musí být protokol ihned zalepen a opatřen otiskem kulatého úředního razítka soudu a podpisem soudce, který protokol o hlasování otevřel.
- (4) Protokol o hlasování sepsaný v řízení před krajským soudem smí otevřít jen předseda nebo člen senátu, který rozhoduje o kasační stížnosti proti rozhodnutí krajského soudu nebo o jiné věci předložené tímto soudem k rozhodnutí. Po nahlédnutí se postupuje obdobně podle odstavce 3.

§ 33

Protokol nahrazující podání

Každý soudce nebo asistent soudce je povinen v případech stanovených zákonem č. 150/2002 Sb. sepsat podání do protokolu a bez prodlení jej předložit řediteli soudních kanceláří, který s ním naloží jako s podáním došlým poštou.

§ 34

Protokol o poučení o ochraně utajovaných skutečností

O poučení, které je povinen předseda senátu poskytnout k zajištění tajnosti utajovaných skutečností podle zvláštního zákona, a o trestních následcích porušení tajnosti utajovaných skutečností se sepíše zvláštní protokol. Protokol musí obsahovat rovněž jména a příjmení, povolání, zaměstnavatele a bydliště všech osob, kterým bylo poučení poskytnuto. Protokol podepíše předseda senátu, poučené osoby a zapisovatel, který byl k jeho vyhotovení přizván.

§ 35

Vyznačení právní moci

- (1) Jakmile soudce zjistí, že rozhodnutí nabylo právní moci, dá pokyn soudní kanceláři k jejímu vyznačení na písemném vyhotovení rozhodnutí založeném ve spise s uvedením dne, kdy nastala právní moc; pracovník soudní kanceláře připojí svůj čitelný podpis a datum vyznačení. Nabylo-li rozhodnutí právní moci jen zčásti, je to nutno v záznamu přesně vyjádřit. Podání návrhu na doplnění rozhodnutí není na překážku vyznačení právní moci rozhodnutí.
- (2) Ustanovení odstavce 1 se neužije, doručuje-li rozhodnutí soudu účastníkům řízení a osobám zúčastněným na řízení krajský soud.

§ 36

Doložka právní moci a vykonatelnosti rozhodnutí

- (1) Na žádost toho, komu byl soudem stejnopis rozhodnutí doručen dříve, než rozhodnutí nabylo právní moci, vyznačí soud na předloženém stejnopisu rozhodnutí doložku o právní moci.
- (2) Na žádost toho, komu byl soudem doručen stejnopis rozhodnutí, vyznačí soud na předloženém rozhodnutí doložku vykonatelnosti rozhodnutí.
- (3) Podání návrhu na doplnění rozhodnutí není na překážku připojení doložky o právní moci a doložky vykonatelnosti rozhodnutí.

§ 37

Nahlížení do spisů a vydávání úředních potvrzení

- (1) Osoby, které zákon č. 150/2002 Sb. opravňuje nahlížet do spisů, mohou do nich nahlížet, pořizovat si z nich opisy a výpisy, a to pod dozorem vedoucí soudní kanceláře nebo jiného pověřeného pracovníka soudu v úředních hodinách a v prostorách k tomu vyhrazených.
- (2) K pořizování opisů a výpisů lze použít i technické prostředky, zejména skenery, fotoaparáty a kopírovací stroje.
- (3) Předseda senátu nebo z jeho pověření jiný pracovník soudu je povinen na žádost těch, kteří to potřebují k uplatnění nebo hájení svých práv, vydat úřední potvrzení o skutečnostech známých ze spisu, popřípadě opis některé písemnosti, a to po zaplacení soudního poplatku.
- (4) Ve sporných případech ohledně rozsahu nahlížení do spisu nebo vydání úředního potvrzení, popřípadě opisu některé písemnosti rozhodne předseda senátu, jemuž byla věc přidělena, popřípadě jím pověřený člen senátu.

§ 38

Stejnopis podání

Nepředloží-li podatel ve stanovené lhůtě potřebný počet stejnopisů písemného podání, ačkoliv k tomu byl soudem vyzván, vyhotoví tyto stejnopisy soud a podatelé vyměří soudní poplatek podle zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích; na to musí být podatel ve výzvě upozorněn.

Hlava pátá

Náhrada hotových výdajů a ušlého výdělku některým subjektům řízení

§ 39

K hotovým výdajům účastníka řízení náleží jízdné, stravné a nocležné.

§ 40

- (1) Nárok na náhradu jízdného, s výjimkou místního přepravného, má jen účastník řízení, který nebydlí nebo nepracuje v místě, kde se řízení koná, nebo je předvolán z místa, kde se dočasně zdržuje.
- (2) Účastníku řízení se hradí skutečné, účelné a hospodárné cestovní výdaje veřejným hromadným dopravním prostředkem. Použil-li účastník vlastního motorového vozidla, poskytne se mu náhrada ve výši podle zákona č. 119/1992 Sb., o cestovních náhradách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 119/1992 Sb.“).
- (3) Jestliže účastník řízení použil také místního veřejného hromadného dopravního prostředku, hradí se mu i místní přepravné.

- (4) Místní přepravné se hradí i účastníku řízení, který bydlí nebo pracuje v místě, kde se řízení koná, jestliže použil místního veřejného hromadného dopravního prostředku.

§ 41

Náhrada stravného a nocležného se poskytne účastníku řízení výši podle zákona č. 119/1992 Sb.

§ 42

- (1) Podklady pro výpočet náhrady za ušlý výdělek účastníka řízení, který je v pracovním poměru nebo v obdobném poměru, tvoří průměrný výdělek vypočtený podle § 17 zákona č. 1/1992 Sb., o mzdě, odměně za pracovní pohotovost a o průměrném výdělku, ve znění pozdějších předpisů. Výši průměrného výdělku prokáže účastník řízení potvrzením zaměstnavatele, u něhož pracuje, v němž je uvedeno, zda a jakou částku zaměstnavatel srazí za dobu nepřítomnosti v práci, a zda účastník řízení může nastoupit do práce na zbytek pracovní doby.
- (2) U účastníka řízení, který není v pracovním poměru nebo v obdobném poměru, je však výdělečně činný, podklad pro výpočet náhrady za ušlý výdělek tvoří částka, vypočtená ze základu daně z příjmů fyzických osob, dělená počtem pracovních hodin stanovených zákonem č. 65/1965 Sb., zákoníkem práce, ve znění pozdějších předpisů, připadajících na týž kalendářní rok. Výši základu daně z příjmu prokazuje účastník řízení posledním platebním výměrem správce daně, jež předcházela dni, kdy je nárok na náhradu uplatňován; pokud nelze výši ušlého výdělku tímto způsobem prokázat, přísluší účastníku náhrada za ušlý výdělek v částce 17 Kč za hodinu, nejvýše však 136 Kč za jeden den.
- (3) Potřebuje-li účastník řízení stížený těžkou tělesnou chorobou nebo vadou nebo v jiných závažných případech průvodce, tvoří hotové výdaje průvodce a jeho ušlý výdělek součást nákladů řízení účastníka řízení.

§ 43

- (1) Pro určení výše náhrady hotových výdajů zákonného zástupce účastníka řízení a jeho zástupce, který není advokátem, popřípadě jinou osobou, která vykonává specializované právní poradenství podle zvláštních zákonů, pro určení výše náhrady za ušlý výdělek zákonného zástupce účastníka řízení, pro určení nákladů opatrovníka ustanoveného účastníku, pro určení nákladů nutného průvodce (§ 42 odst. 3), jakož i pro určení výše náhrady hotových výdajů a náhrady za ušlý výdělek svědka se užije § 39 až § 42 obdobně.
- (2) Přizná-li soud osobě zúčastněné na řízení právo na náhradu nákladů řízení spočívajících v hotových výdajích a ušlém zisku, užije se § 39 až 42 obdobně.

Část třetí

Zajišťování jednoty a zákonnosti rozhodování

Hlava první

Vnitřní evidence judikatury

§ 44

- (1) Základním nástrojem pro zajištění jednoty a zákonnosti rozhodování soudu je vnitřní evidence judikatury vedená oddělením evidence judikatury.
- (2) Vnitřní evidence judikatury má podobu počítačové databáze, k níž mají přístup všichni soudci soudu a jejich asistenti, jakož i soudci krajských soudů rozhodující ve správním soudnictví.
- (3) Oddělení evidence judikatury je v elektronickém styku s krajskými soudy rozhodujícími ve správním soudnictví a zařazuje do vnitřní evidence judikatury právní věty těchto soudů vytvořené podle jejich rozhodnutí.

§ 45

Soudce je povinen při rozhodování každé věci ve vnitřní evidenci judikatury ověřit, zda se jeho právní názor na rozhodovanou věc neodchyluje od právního názoru již vyjádřeného v rozhodnutí, stanovisku nebo zásadním usnesení; v případě odchýlného právního názoru postupuje podle hlavy páté této části.

§ 46

Další podrobnosti k vnitřní evidenci judikatury stanoví směrnice předsedy soudu o vnitřní evidenci judikatury.

Hlava druhá

Zajišťování jednoty a zákonnosti rozhodování krajských soudů

§ 47

Soud zajišťuje jednotu a zákonnost rozhodování krajských soudů ve věcech správního soudnictví

- a) rozhodováním o kasačních stížnostech,
- b) zaujímáním stanovisek k rozhodovací činnosti soudů ve věcech určitého druhu, a to na základě sledování a vyhodnocování pravomocných rozhodnutí těchto soudů,
- c) vydáváním Sbírký rozhodnutí.

§ 48

- (1) Soud sleduje a vyhodnocuje pravomocná rozhodnutí krajských soudů ve věcech patřících do správního soudnictví zejména tím, že

- a) předseda soudu sleduje a vyhodnocuje rozhodování senátů kolegií a na podkladě poznatků tím získaných navrhuje kolegiu nebo plénu zaujetí stanoviska, jestliže je to třeba v zájmu jednotného a zákonného rozhodování soudů,
 - b) předseda kolegia sleduje a vyhodnocuje rozhodování senátů a na podkladě poznatků tím získaných navrhuje kolegiu zaujetí stanoviska nebo dává podněty předsedovi soudu k tomu, aby navrhl plénu zaujetí stanoviska, jestliže je to třeba v zájmu jednotného a zákonného rozhodování soudů,
 - c) rozšířené senáty navrhují kolegiu, jehož se věc týká, zaujetí stanoviska nebo dávají podnět předsedovi soudu k podání návrhu na zaujetí stanoviska plénem,
 - d) soudci nebo senáty předkládají předsedovi soudu nebo předsedovi kolegia pravomocná rozhodnutí soudů rozhodujících ve správním soudnictví spolu s podnětem k podání návrhu na zaujetí stanoviska kolegiem nebo plénem,
 - e) soudci se účastní gremiálních porad soudců, seminářů nebo jiných odborných shromáždění zaměřených na rozhodovací činnost soudů rozhodujících ve správním soudnictví, v jejichž rámci seznamují soudce těchto soudů s aktuální judikaturou soudu, získávají od nich další poznatky o rozhodování soudů ve správním soudnictví, a je-li toho třeba, dále postupují podle písm. d),
 - f) soudci, pokud se účastní odborné přípravy soudců nebo jiných osob, anebo pokud vykonávají pedagogickou, literární a publicistickou činnost, při níž seznamují odbornou veřejnost s aktuální judikaturou soudu, získávají další poznatky o rozhodování soudů ve správním soudnictví, a je-li toho třeba, postupují dále podle písm. d),
 - g) předseda soudu, místopředseda soudu a předsedové kolegií přijímají podněty od soudů rozhodujících ve správním soudnictví, v nichž se upozorňuje na nejednotnost pravomocných rozhodnutí; předseda a předsedové kolegií, je-li toho třeba, postupují dále podle písm. a) a b).
- (2) Soud může sledovat a vyhodnocovat pravomocná rozhodnutí soudů rovněž tím, že na základě rozhodnutí předsedy soudu nebo místopředsedy soudu nebo předsedů kolegií, provede po projednání se senátem, případně kolegiem, zabývajícím se věcmi sledovaného a vyhodnocovaného druhu, průzkum rozhodovací činnosti, na jehož podkladě a s využitím poznatků z vlastní rozhodovací činnosti rozhodne o zaujetí stanoviska. O podrobnostech k provedení průzkumu rozhodne ten, kdo vydal rozhodnutí o provedení průzkumu.
- (3) Soud za stejných podmínek provede průzkum rozhodovací činnosti na podkladě usnesení kolegia nebo pléna.

§ 49

- (1) Podnět k zaujetí stanoviska mohou předsedovi soudu podat rovněž orgány moci výkonné, orgány územního samosprávného celku, jakož i fyzické nebo právnické osoby nebo jiné orgány, jimž bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy. Ostatními podněty se soud nezabývá.
- (2) Soud se nezabývá podnětem týkajícím se věci, která je právě rozhodována ve správním nebo soudním řízení.

Hlava třetí

Postup při zaujímání stanovisek k rozhodovací činnosti soudů

§ 50

- (1) V zájmu jednotného a zákonného rozhodování soudů zaujímá soud na základě pravomocných rozhodnutí soudů ve věcech správního soudnictví stanoviska k rozhodovací činnosti soudů ve věcech určitého druhu.
- (2) Stanovisko zaujímá:
 - a) kolegium,
 - b) plénem, jde-li o otázky týkající se více kolegií nebo mezi nimi sporné.

§ 51

- (1) Návrh na zaujetí stanoviska kolegiem je oprávněn podat
 - a) předseda soudu,
 - b) předseda tohoto kolegia,
 - c) rozšířený senát.
- (2) Návrh na zaujetí stanoviska plénem je oprávněn podat pouze předseda soudu.

§ 52

Návrh na zaujetí stanoviska musí obsahovat vymezení otázky, která má být stanoviskem vyřešena. Otázka se týká zejména použití a výkladu určité právní normy nebo několika právních norem. Návrh nemusí obsahovat způsob řešení vymezené otázky; obsahuje-li jej, není jím kolegium nebo plénem při zaujímání stanoviska ani při zpracovávání návrhu stanoviska vázáno. Povinnou přílohou návrhu na zaujetí stanoviska jsou rozhodnutí krajských soudů ve věcech správního soudnictví, v nichž byla zjištěna nejednotnost.

§ 53

- (1) Návrh na zaujetí stanoviska kolegiem nebo plénem se podává vždy předsedovi soudu, nejde-li o návrh předsedy soudu.
- (2) Předseda soudu zašle návrh na zaujetí stanoviska připomínkovým místům k písemnému vyjádření; k jeho zpracování jim zároveň stanoví přiměřenou lhůtu.
- (3) Připomínkovými místy jsou krajské soudy, Nejvyšší soud, právnické fakulty, Ústav státu a práva Akademie věd České republiky, Česká advokátní komora, a podle uvážení předsedy soudu i správní orgány a fyzické a právnické osoby, jejichž činnosti se právní otázka, vymezená v návrhu na zaujetí stanoviska, týká.
- (4) Předseda soudu uvědomí soudce o návrhu na zaujetí stanoviska a návrh jim zároveň zpřístupní; využije k tomu zpravidla vnitřní počítačové sítě. Předseda soudu stanoví soudcům stejnou lhůtu k písemným vyjádřením jako připomínkovým místům.
- (5) Předseda soudu zajistí, aby návrh na zaujetí stanoviska bez příloh byl zveřejněn na internetových stránkách soudu.

§ 54

- (1) Podaný návrh na zaujetí stanoviska spolu s písemnými vyjádřeními připomínkových míst a soudců předseda soudu
 - a) postoupí předsedovi příslušného kolegia, má-li stanovisko zaujmout kolegium, který jej v rámci kolegia přidělí některému ze soudců, senátu nebo pracovní skupině soudců (dále jen „zpracovatel“),
 - b) přidělí zpracovateli, má-li stanovisko zaujmout plénum,
- (2) Pokud z rozvrhu práce vyplývá odborná specializace některého senátu, do níž náleží vymezená otázka, určí se za zpracovatele návrhu stanoviska zpravidla soudce tohoto senátu.

§ 55

- (1) Zpracovatel na podkladě návrhu na zaujetí stanoviska a písemných vyjádření vyhotoví návrh stanoviska. Zpracovatel může překročit rozsah otázky vymezené v návrhu na zaujetí stanoviska, jestliže je k jejímu řešení nezbytné posoudit a vyřešit další bezprostředně související nebo předběžné otázky.
- (2) Návrh stanoviska zpracovatel vyhotoví ve lhůtě, kterou mu určí předseda kolegia, má-li stanovisko zaujmout kolegium, případně předseda soudu, má-li stanovisko zaujmout plénum. Tato lhůta může být k návrhu zpracovatele prodloužena tím, kdo ji stanovil.
- (3) V návrhu stanoviska se zpravidla uvede vlastní obsah stanoviska (tzv. právní věta), které má být zaujato a jehož podstata spočívá v řešení vymezené otázky týkající se použití a výkladu určitých právních předpisů. Dále se v odůvodnění návrhu stanoviska poukáže na obsah pravomocných rozhodnutí soudů, jimiž byla vyvolána potřeba zaujetí stanoviska, na obsah vymezené otázky v podaném návrhu na zaujetí stanoviska, na obsah písemných vyjádření připomínkových míst a soudců, a uvedou se všechny argumenty, o něž se návrh stanoviska při řešení vymezené otázky opírá.
- (4) Jestliže je to vzhledem k povaze nebo složitosti vymezené otázky vhodné, mohou být vypracovány dva různé návrhy stanoviska obsahující vzájemně odlišná řešení vymezené otázky. V takovém případě předseda soudu přidělí návrh dvěma zpracovatelům.
- (5) Vyhotovený návrh stanoviska předloží zpracovatel předsedovi kolegia, má-li stanovisko zaujmout kolegium, případně předsedovi soudu, má-li stanovisko zaujmout plénum.
- (6) V případě, že zpracovatel dojde k závěru, že stanovisko nemá být zaujíáno, uvědomí o tom předsedu kolegia, má-li stanovisko zaujmout kolegium, nebo předsedu soudu, má-li stanovisko zaujmout plénum. Předseda kolegia, popřípadě předseda soudu rozhodne o dalším postupu; své rozhodnutí je povinen písemně odůvodnit. Obdobně postupuje, má-li sám za to, že stanovisko nemá být zaujíáno.

§ 56

- (1) Předseda kolegia, jde-li o návrh stanoviska kolegia, a předseda soudu, jde-li o návrh stanoviska pléna, zajistí doručení vypracovaného návrhu stanoviska ostatním soudcům příslušného kolegia nebo soudu, jakož i připomínkovým místům přizvaným na jednání kolegia či zasedání pléna.
- (2) Spolu s doručením návrhu stanoviska svolá předseda příslušného kolegia jednání kolegia, má-li být stanovisko zaujato kolegiem, a předseda soudu zasedání pléna, má-li být stanovisko zaujato plénem.

§ 57

- (1) O zaujetí stanoviska kolegia se rozhoduje na podkladě zpracovaného návrhu na jednání kolegia. K zaujetí stanoviska kolegiem je potřebný souhlas nadpoloviční většiny všech členů kolegia.
- (2) O zaujetí stanoviska pléna se rozhoduje na podkladě zpracovaného návrhu na zasedání pléna. K zaujetí stanoviska plénem je třeba souhlasu nadpoloviční většiny všech členů pléna.

§ 58

- (1) Jednání kolegia řídí předseda tohoto kolegia a, jde-li o zasedání pléna, předseda soudu. Neupravuje-li jednacím řádem určitou otázku, určí postup svým opatřením předseda kolegia a, jde-li o zasedání pléna, předseda soudu.
- (2) Po zahájení jednání kolegia nebo zasedání pléna přednese předseda kolegia, případně předseda soudu, návrh stanoviska. Přednesem může pověřit zpracovatele návrhu. Stejně se postupuje ohledně dalšího návrhu stanoviska, bylo-li vypracováno více návrhů stanoviska. Poté následuje rozprava, které se může zúčastnit každý soudce přítomný na jednání kolegia nebo zasedání pléna a s poradním hlasem i přizvané osoby.
- (3) Navrhovatel může kdykoli během jednání kolegia nebo zasedání pléna, nejpozději však do skončení rozpravy, vzít návrh stanoviska zpět. Není-li na programu jednání kolegia nebo zasedání pléna projednání jiné otázky, předsedající jednání kolegia nebo zasedání pléna ukončí.
- (4) Po skončení rozpravy následuje porada kolegia nebo pléna. Porady se mohou zúčastnit pouze soudci příslušného kolegia nebo členové pléna a zapisovatel.
- (5) Je-li zpracováno více návrhů stanoviska, hlasuje se o přijetí každého z těchto návrhů, pokud nebyl návrh, o němž se hlasovalo dříve, přijat. Kterýkoliv soudce přítomný na jednání kolegia nebo na zasedání pléna může navrhnout pořadí, v jakém se má o více návrzích stanoviska hlasovat; o tomto pořadí se rozhodne hlasováním kolegia nebo pléna. Není-li takový návrh nebo nebyl-li žádný z nich přijat, rozhodne o pořadí hlasování o více návrzích stanoviska předsedající.

§ 59

- (1) Nebylo-li s vyhotoveným návrhem stanoviska nebo s žádným z více návrhů hlasováním dosaženo souhlasu nadpoloviční většiny všech členů kolegia, jde-li

o návrh stanoviska kolegia, nebo souhlasu nadpoloviční většiny všech členů pléna, jde-li o návrh stanoviska pléna, vyhlásí předsedající, že stanovisko zaujato nebylo. V takovém případě může kolegium nebo plénum k návrhu kteréhokoliv svého člena usnesením rozhodnout, aby předseda kolegia, jde-li o návrh stanoviska kolegia, nebo předseda soudu, jde-li o návrh stanoviska pléna, pověřil vyhotovením nového návrhu stanoviska jiného zpracovatele. Zpracovatel je povinen v novém návrhu stanoviska přihlídnout k písemným vyjádřením a k výsledkům rozpravy.

- (2) Jestliže bylo s návrhem stanoviska hlasováním dosaženo souhlasu nadpoloviční většiny všech členů kolegia, jde-li o návrh stanoviska kolegia, nebo souhlasu nadpoloviční většiny všech členů pléna, jde-li o návrh stanoviska pléna, vyhlásí předsedající, že stanovisko bylo zaujato, a uvede jeho podstatný obsah (zejména tzv. právní větu stanoviska a nejdůležitější argumenty z odůvodnění).
- (3) Předseda kolegia, jde-li o návrh stanoviska kolegia, nebo předseda soudu, jde-li o stanovisko pléna, zabezpečí písemné vyhotovení zaujatého stanoviska, do jehož odůvodnění se zapracuje též podstatný obsah písemných vyjádření a závěrů rozpravy; pověří tím zpravidla zpracovatele návrhu stanoviska a stanoví mu zároveň přiměřenou lhůtu. Písemné vyhotovení stanoviska zaujatého kolegiem podepisuje předseda tohoto kolegia, písemné vyhotovení stanoviska zaujatého plénem podepisuje předseda soudu. Písemné vyhotovení zaujatého stanoviska se spolu s jeho návrhem, s písemnými vyjádřeními a s protokolem z jednání kolegia nebo zasedání pléna založí do příslušného spisu.
- (4) Zaujaté stanovisko se v nejbližším možném termínu uveřejní ve Sbírce rozhodnutí. Předseda kolegia, jde-li o stanovisko kolegia, nebo předseda soudu, jde-li o stanovisko pléna, zajistí, aby byl opis zaujatého stanoviska neprodleně doručen redakční radě Sbírky rozhodnutí.
- (5) Předseda kolegia jde-li o stanovisko kolegia, nebo předseda soudu, jde-li o stanovisko pléna, předloží opis zaujatého stanoviska rovněž oddělení evidence judikatury.
- (6) Na žádost soudce, který se účastnil jednání kolegia nebo zasedání pléna a nesouhlasil se zaujatým stanoviskem nebo s jeho odůvodněním, se k protokolu o jednání kolegia nebo o zasedání pléna připojí podstatný obsah odlišného stanoviska (právního názoru) tohoto soudce s uvedením jeho jména a příjmení. Písemné vyhotovení svého odlišného stanoviska (právního názoru) je soudce povinen předložit ve stejné lhůtě, která byla určena zpracovateli stanoviska k písemnému vyhotovení zaujatého stanoviska.
- (7) Odlišné stanovisko se postupem dle odstavců 4 a 5 uveřejní spolu se zaujatým stanoviskem.

§ 60

Ze zaujatého stanoviska vycházejí všichni soudci při svém rozhodování.

§ 61

Svěřuje-li zákon nebo tento jednací řád do působnosti kolegií nebo pléna i projednávání či rozhodování jiných otázek, postupuje se přiměřeně podle ustanovení této hlavy.

Hlava čtvrtá **Postup při přijímání zásadních usnesení**

§ 62

- (1) Soudce je povinen při svém rozhodování ověřovat ve vnitřní evidenci judikatury, zda právní názor, k němuž senát, jehož je členem, dospěl, byl již dříve opětovně zaujat jiným senátem a zda tento právní názor není odlišný od právního názoru o téže otázce, z něhož vychází rozhodnutí správního orgánu.
- (2) Jsou-li splněny podmínky přijetí zásadního usnesení, může se senát poté, co ve věci rozhodne, usnést, že právní názor o řešené otázce předloží k posouzení rozšířenému senátu. Podle první věty se nepostupuje, jestliže je již právní názor soudu o téže právní otázce vyjádřen ve stanovisku nebo zásadním usnesení.
- (3) Výrok usnesení musí obsahovat návrh právní věty. V odůvodnění usnesení se podrobně vylíčí důvody právního názoru, jenž má být vyjádřen v právní větě zásadního usnesení.

§ 63

- (1) Usnesení předloží předseda senátu předsedovi rozšířeného senátu. Spolu s usnesením předloží i kopie rozhodnutí správních orgánů a soudu, které jsou podkladem pro přijetí zásadního usnesení.
- (2) Vymezením právního názoru o řešené otázce je rozšířený senát vázán. Může provádět pouze jazykové úpravy, avšak nesmí přitom změnit jeho podstatu.

§ 64

- (1) K přijetí zásadního usnesení nařídí předseda rozšířeného senátu jednání, které je neveřejné. Při jednání rozšířeného senátu zpravidla nejprve vystoupí soudce zpravodaj, který přednese návrh právní věty obsažené v usnesení, stručně ozřejmí jeho důvody a sdělí podstatu odlišného právního názoru správních orgánů. Po soudci zpravodaji udělí předseda rozšířeného senátu slovo ostatním členům rozšířeného senátu, aby se v rozpravě k věci vyjádřili.
- (2) Nehlásí-li se již žádný člen senátu do rozpravy, předseda rozšířeného senátu rozpravu ukončí. Pokud z rozpravy vyplynulo, že návrh zásadního usnesení nebude přijat bez podstatného doplnění odůvodnění, předseda rozšířeného senátu jednání odročí, a to na dobu, která je nezbytná k tomu, aby soudce zpravodaj doplnil odůvodnění návrhu zásadního usnesení v souladu se závěry rozpravy. Po uplynutí této doby nařídí předseda rozšířeného senátu jednání rozšířeného senátu, při němž soudce zpravodaj přednese doplněný návrh zásadního usnesení; o konání rozpravy rozhodne předseda rozšířeného senátu.

§ 65

Písemné vyhotovení zásadního usnesení, vyhotovené soudcem určeným předsedou rozšířeného senátu, předloží předseda rozšířeného senátu předsedovi soudu. Zásadní usnesení uveřejní předseda soudu v nejbližším možném termínu ve Sbírce rozhodnutí a zašle je správnímu orgánu, jehož se rozhodnutí týkalo, a příslušnému ústřednímu správnímu úřadu. Rovněž jej předloží oddělení evidence judikatury.

§ 66

Jestliže rozšířený senát nepřijme zásadní usnesení, může věc předložit předsedovi soudu, aby navrhl zaujetí stanoviska či rozhodl o jiném vhodném postupu.

§ 67

Není-li v této hlavě stanoveno jinak, použijí se na jednání rozšířeného senátu přiměřeně ustanovení části druhé.

Hlava pátá **Postup při změně právního názoru již zastávaného soudem**

§ 68

- (1) Dospěl-li senát při svém rozhodování k právnímu názoru, který je odlišný od právního názoru již vyjádřeného v rozhodnutí soudu, nemůže sám o sporné právní otázce rozhodnout a postoupí věc k rozhodnutí rozšířenému senátu. To neplatí, jestliže odlišný právní názor již byl vyjádřen ve stanovisku kolegia nebo pléna.
- (2) Každý soudce je povinen ve vnitřní evidenci judikatury ověřovat, zda nejsou splněny podmínky pro postoupení věci rozšířenému senátu podle odstavce 1.

§ 69

- (1) Senát rozhodne o postoupení věci usnesením. V odůvodnění usnesení vymezí spornou právní otázku a označí předchozí rozhodnutí soudu o této otázce. V usnesení senát dále poučí o nepřípustnosti opravných prostředků, o složení rozšířeného senátu a o právu namítat podjatost soudce a o lhůtě, v níž tak lze učinit.
- (2) Usnesení se doručuje se účastníkům řízení a osobám zúčastněným na řízení.

§ 70

- (1) Předseda senátu po nabytí právní moci usnesení předloží spis předsedovi rozšířeného senátu.
- (2) Předseda rozšířeného senátu věc v souladu s rozvrhem práce přidělí některému členovi senátu a předloží ji i ostatním členům senátu.

§ 71

- (1) Spočívá-li sporná právní otázka v právním názoru toliko na některou otázku výkladu nebo použití hmotného nebo procesního práva, o níž lze rozhodnout samostatně, rozhodne rozšířený senát usnesením jen o této otázce a věc vrátí senátu k dalšímu projednání a rozhodnutí, pokud není z důvodů hospodárnosti řízení nebo z jiných důležitých důvodů vhodné, aby celou věc projednal a rozhodl sám.
- (2) Je-li sporná věc sama,
 - a) projedná ji a rozhodne o ní rozsudkem rozšířený senát, pokud se ztotožní s právním názorem, který je odlišný od právního názoru již vyjádřeného v rozhodnutí soudu,
 - b) rozšířený senát věc vrátí usnesením k projednání a rozhodnutí senátu, který mu ji postoupil, pokud rozšířený senát setrvá na právním názoru již vyjádřeném v rozhodnutí soudu.
- (3) Právním názorem obsaženým v usnesení, jímž rozšířený senát podle odstavce 1 nebo 2 vrátil věc k projednání a rozhodnutí, je senát vázán.
- (4) Jestliže byla rozšířenému senátu postoupena k rozhodnutí věc, v níž měl být odmítnut návrh nebo zastaveno řízení, aniž tyto otázky byly uvedeny postupujícím senátem jako sporné, rozhodne o odmítnutí návrhu nebo o zastavení řízení rozšířený senát. Rozšířený senát zastaví řízení rovněž tehdy, nastanou-li důvody pro takový postup teprve poté, kdy mu byla věc postoupena.

§ 72

Rozsudky a usnesení rozšířeného senátu se uveřejňují ve Sbírce rozhodnutí, jestliže se o tom rozšířený senát usnese; postupu uvedeného v § 80 a násl. se neuzije.

§ 73

Není-li v této hlavě stanoveno jinak, použijí se na jednání rozšířeného senátu ustanovení části druhé.

Hlava šestá

Další případy, ve kterých může předseda soudu předložit rozšířenému senátu k posouzení jiné právní otázky

§ 74

Předseda soudu může předložit rozšířenému senátu k posouzení právní otázky, týkající se především použití a výkladu právních předpisů, účinnosti právní úpravy a návrhů nových právních předpisů.

Část čtvrtá

Vydávání Sbírky rozhodnutí

§ 75

Vydávání Sbírky rozhodnutí řídí předseda soudu prostřednictvím redakční rady Sbírky rozhodnutí (dále jen „redakční rada“); pořádáním Sbírky rozhodnutí může pověřit místopředsedu soudu.

§ 76

Obsah Sbírky rozhodnutí

Ve Sbírce rozhodnutí se uveřejňují především

- c) vybraná rozhodnutí soudu,
- d) vybraná rozhodnutí krajských soudů ve věcech správního soudnictví,
- e) stanoviska,
- f) zásadní usnesení,
- g) rozhodnutí, o jejichž uveřejnění se usnesl rozšířený senát podle § 72,
- h) vybraná usnesení zvláštního senátu rozhodujícího podle zákona č. 131/2002 Sb.

Redakční rada

§ 77

- (1) Předsedou redakční rady je předseda soudu.
- (2) Redakční rada se skládá z členů určených předsedou soudu na návrh předsedů kolegií tak, aby byla zastoupena všechna kolegia.

§ 78

Redakční rada se podílí na postupu při výběru rozhodnutí uveřejňovaných ve Sbírce rozhodnutí zejména tím, že

- a) určuje, které z právních vět předložených oddělením evidence judikatury mají být upraveny do podoby, v níž se uveřejňují ve Sbírce rozhodnutí (dále jen „judikát“),
- b) sestavuje z judikátů schválených k uveřejnění, zaujatých stanovisek a zásadních usnesení obsah čísla Sbírky rozhodnutí,
- c) zajišťuje ve spolupráci s nakladatelstvím vydávání Sbírky rozhodnutí.

§ 79

Podrobnější pravidla činnosti redakční rady stanoví její předseda.

Postup při výběru rozhodnutí uveřejňovaných ve Sbírce rozhodnutí

§ 80

- (1) Oddělení evidence judikatury každý měsíc zpřístupní prostřednictvím vnitřní počítačové sítě soudcům a asistentům soudců právní věty předložené za uplynulý měsíc do oddělení evidence judikatury. Zároveň stanoví lhůtu, v níž soudci předkládají elektronickou formou své připomínky.
- (2) Po uplynutí lhůty podle odstavce 1 svolá předseda redakční rady její zasedání. Redakční rada projedná právní věty a k nim došlé připomínky. Právní věty, které nejsou vhodné ke zveřejnění ve Sbírce rozhodnutí redakční rada vyřadí; ostatní postoupí oddělení evidence judikatury a zároveň určí, které právní věty upraví oddělení evidence judikatury do podoby judikátů.

§ 81

- (1) Oddělení evidence judikatury zpřístupní soudcům judikáty prostřednictvím vnitřní počítačové sítě; rovněž je předloží předsedovi soudu, který je zašle vybraným připomínkovým místům.
- (2) Soudci i připomínková místa v přiměřené lhůtě určené předsedou soudu mu předloží své připomínky, v nichž se vyjádří k vhodnosti uveřejnění judikátů ve Sbírce rozhodnutí, a to především z hlediska zajišťování jednoty a zákonnosti rozhodování soudů. Soudce je povinen se k zpřístupněným judikátům vyjádřit.

§ 82

- (1) Po uplynutí lhůty předseda soudu zpřístupní zaslané připomínky k jednotlivým judikátům prostřednictvím vnitřní počítačové sítě soudcům a zároveň svolá zasedání pléna.
- (2) Zasedání pléna se účastní všichni soudci, včetně soudců dočasně přidělených a soudců přeložených k výkonu funkce k soudu, a s poradním hlasem i další pozvané osoby.
- (3) Zasedání pléna řídí předseda soudu; neupravuje-li jednací řád určitou otázku, určí postup svým opatřením předseda soudu.
- (4) Plénum postupně projedná každý judikát a připomínky k němu došlé a rozhodne o jeho uveřejnění ve Sbírce rozhodnutí. Plénum též rozhodne o konečné podobě, v níž bude judikát zveřejněn ve Sbírce rozhodnutí.
- (5) K přijetí usnesení podle odstavce 3 je zapotřebí souhlasu nadpoloviční většiny přítomných soudců; všichni přítomní soudci jsou povinni hlasovat.

§ 83

Judikát, na jehož uveřejnění se plénum usneslo, upraví do konečné podoby v souladu s jeho usnesením oddělení evidence judikatury.

§ 84

Judikáty, na jejichž uveřejnění se usneslo plénum, se průběžně uveřejňují ve Sbírce rozhodnutí v pořadí určeném redakční radou; redakční rada přitom vychází především z jejich významu pro sjednocení rozhodovací činnosti a z jejich aktuálnosti pro právní praxi.

§ 85

Oddělení evidence judikatury

- a) předkládá nakladatelství judikáty, které mají podle rozhodnutí redakční rady tvořit obsah čísla Sbírky rozhodnutí,
- b) provádí závěrečné korektury čísel Sbírky rozhodnutí,
- c) zajišťuje součinnost s nakladatelstvím, v rámci níž může činit opatření nezbytná pro vydávání Sbírky rozhodnutí.

§ 86

Uveřejňování rozhodnutí, stanovisek a zásadních usnesení na internetových stránkách soudu

- (1) Judikáty, stanoviska a zásadní usnesení uveřejněná ve Sbírce rozhodnutí se následně uveřejňují na internetových stránkách soudu.
- (2) Pravidla uveřejňování judikátů, stanovisek a zásadních usnesení uvedených v odstavci 1, případně i ostatních rozhodnutí, stanoví směrnice předsedy soudu.

Část pátá Tvorba rozvrhu práce

§ 87

- (1) Rozdělení práce u soudu je vždy na kalendářní rok stanoveno rozvrhem práce. Návrh rozvrhu práce vypracuje předseda soudu a uveřejní jej na vnitřní počítačové síti soudu nejpozději do 30. listopadu předchozího kalendářního roku. Přípomínky k návrhu shromáždí předsedové kolegií po projednání v kolegiích, a to do dvou týdnů od uveřejnění návrhu. Rozvrh práce vydá předseda soudu po projednání připomínek se Soudcovskou radou.
- (2) Změny rozvrhu práce vyvolané potřebou nového rozdělení práce v průběhu roku projedná předseda soudu s dotčenými soudci, příslušným předsedou kolegia, ředitelem soudních kanceláří a se Soudcovskou radou.
- (3) Předseda soudu zajistí uveřejnění rozvrhu práce na internetových stránkách a na vnitřní počítačové síti soudu; dále zajistí, aby byl v písemné podobě zpřístupněn veřejnosti k nahlédnutí v podatelně soudu nejpozději do 31. prosince předchozího kalendářního roku. Předseda soudu rovněž zajistí stejným způsobem v přiměřené lhůtě zveřejnění změn v rozvrhu práce.

Část šestá

Společná, přechodná a závěrečná ustanovení

§ 88

Do doby, než budou ustavena kolegia, vykonává jejich působnost plenum. Postupuje přitom přiměřeně podle ustanovení upravujících činnost kolegií. Tam, kde se v jednacím řádu nebo soudním řádu správním hovoří o kolegiu a předsedovi kolegia, rozumí se tím do doby ustavení kolegií plenum a předseda soudu.

§ 89

- (1) Soudci jsou povinni používat úřední oděv
 - a) při jednání senátu nebo rozšířeného senátu v jednací síni,
 - b) na zasedání pléna,
 - c) v dalších případech, v nichž to stanoví předseda soudu.
- (2) Podrobnosti o podobě a používání úředního oděvu upraví kancelářský řád.

§ 90

Tento jednací řád nabývá účinnosti 1. ledna 2004.

JUDr. Josef Baxa,
předseda Nejvyššího správního soudu